

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023–2025
(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Językowa analiza dyskursów XXI w.
Kod przedmiotu*	IXB2/9
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa / Kolegium Nauk Humanistycznych / Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	profil ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok pierwszy, semestr drugi
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy
Język wykładowy	język polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Bożena Taras
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Grażyna Ewa Błachowicz-Wolny, dr hab. prof. UR Urszula Gajewska, dr hab. prof. UR Wioletta Kochmańska, dr hab. prof. UR Bożena Taras

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	ZW – zaj. warszt.	Liczba pkt. ECTS
2			15						2

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)
zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student/ka powinien/powinna znać zagadnienia językowe na poziomie studiów polonistycznych pierwszego stopnia z gramatyki opisowej języka polskiego, kultury języka polskiego, leksykologii i leksykografii, stylistyki, lingwistyki tekstu i językoznawstwa ogólnego.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1.	Wprowadzenie wiedzy na temat współczesnych dyskursów i ich specyfiki.
C2.	Kształcenie umiejętności analizowania dyskursów według wybranych metod.
C3.	Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i społecznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka ma wiedzę teoretyczną dotyczącą teorii dyskursu: zna terminologię, strukturę, uwarunkowania.	K_W02, K_W03
EK_02	Student/ka zna i rozpoznaje różne typy dyskursów: określa ich socjokulturowe determinanty oraz wskazuje językowo-stylistyczne wykładniki.	K_W01, K_W02
EK_03	Student/ka potrafi analizować wybrany dyskurs // wybrane dyskursy, podając cechy języka i stylu oraz opisując społeczne i kulturowe wyznaczniki.	K_W05, K_U01
EK_04	Student/ka potrafi komunikować się z innymi i (współ)pracować w grupie.	K_U11
EK_05	Student/ka ma świadomość zmian zachodzących we współczesnym świecie i rozumie potrzebę poszerzania swoich kompetencji naukowych i komunikacyjnych.	K_W07, K_U12, K_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka konwersatoriów

Treści merytoryczne
Program zajęć, lektury i warunki zaliczenia. Ogólna charakterystyka przedmiotu (cele i zadania).
[Program, literaturę i warunki zaliczenia przedstawia nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia.]
Wprowadzenie do problematyki dyskursu. Podstawy teoretyczne. Pojęcie dyskursu, organizacja dyskursu, uwarunkowania dyskursu.
[Szczegóły realizowanych zagadnień – tematykę zajęć – podaje prowadzący zajęcia.]
Analiza wybranego dyskursu / wybranych dyskursów XXI wieku (np. edukacyjnego, kulturowego, medycznego, parlamentarnego, religijnego, sportowego, szkolnego, telewizyjnego lub in.).
[O wyborze dyskursu/dyskursów, metod analizy i doborze literatury decyduje prowadzący zajęcia nauczyciel akademicki.]

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Konwersatoria: analiza i interpretacja tekstów źródłowych oraz zebranych materiałów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), prezentacja multimedialna

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 EK_02 EK_03 EK_04 EK_05	obecność na zajęciach, obserwacja w trakcie ćwiczeń, ocena bieżących zadań: analizy tekstów, rozwiązywania ćwiczeń, pracy w grupach, prezentacji, głosu w dyskusji; ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych przygotowanych projektów	KONWERSATORIUM

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Student/ka nie zna terminologii teorii dyskursu oraz struktur i uwarunkowań dyskursów.	Student/ka wybiórczo zna terminologię teorii dyskursu oraz struktury i uwarunkowania dyskursów.	Student/ka zna większość pojęć terminologicznych teorii dyskursu oraz struktur i uwarunkowań dyskursów.	Student/ka zna wszystkie pojęcia terminologiczne teorii dyskursu oraz struktury i uwarunkowania dyskursów.
Student/ka nie zna i nie rozpoznaje różnych typów dyskursów: nie określa ich socjokulturowych determinantów oraz nie wskazuje językowo-stylistycznych wykładników.	Student/ka wybiórczo zna i rozpoznaje różne typy dyskursów: wybiórczo określa ich socjokulturowe determinanty oraz wskazuje językowo-stylistyczne wykładniki.	Student/ka zna i rozpoznaje większość różnych typów dyskursów: określa większość ich socjokulturowych determinantów oraz wskazuje większość ich językowo-stylistycznych wykładników.	Student/ka zna i rozpoznaje wszystkie typy dyskursów: określa ich socjokulturowe determinanty oraz wskazuje językowo-stylistyczne wykładniki.
Student/ka nie potrafi analizować wybranego dyskursu // wybranych dyskursów: nie potrafi podać cech języka i stylu oraz opisać społecznych i kulturowych wyznaczników.	Student/ka wybiórczo potrafi analizować wybrany dyskurs // wybrane dyskursy, wybiórczo podając cechy języka i stylu oraz opisując społeczne i kulturowe wyznaczniki.	Student/ka potrafi analizować wybrany dyskurs // wybrane dyskursy, podając większość cech języka i stylu oraz opisując większość społecznych i kulturowych wyznaczników.	Student/ka potrafi w pełni analizować wybrany dyskurs // wybrane dyskursy, podając wszystkie cechy języka i stylu oraz opisując wszystkie społeczne i kulturowe wyznaczniki.
Student/ka nie potrafi komunikować się z innymi i (współ)pracować w grupie.	Student/ka w niewielkim stopniu potrafi komunikować się z innymi i (współ)pracować w grupie.	Student/ka w większości przypadków potrafi komunikować się z innymi i (współ)pracować w grupie.	Student/ka w każdej sytuacji potrafi komunikować się z innymi i (współ)pracować w grupie.
Student/ka nie ma świadomości zmian zachodzących we współczesnym świecie i nie rozumie potrzeby poszerzenia swoich kompetencji naukowych i komunikacyjnych.	Student/ka w niewielkim zakresie ma świadomość zmian zachodzących we współczesnym świecie i w nikłym stopniu rozumie potrzebę poszerzenia swoich kompetencji naukowych i komunikacyjnych.	Student/ka w większości przypadków ma świadomość zmian zachodzących we współczesnym świecie i rozumie potrzebę poszerzenia swoich kompetencji naukowych i komunikacyjnych.	Student/ka w każdej sytuacji ma świadomość zmian zachodzących we współczesnym świecie i rozumie potrzebę poszerzenia swoich kompetencji naukowych i komunikacyjnych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura przykładowa [podstawową i uzupełniającą literaturę podaje nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia w danym roku akademickim]:

1. Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S., Nycz R., (red.), 2004, *Punkt widzenia w tekście i w dyskursie*, Lublin.
2. Buk A, Hanus A, Mac A. i in. (red.), 2020, *Tekst, dyskurs, komunikacja. Podejścia teoretyczne, analityczne i kontrastywne*, Rzeszów.
3. Dijk van T. A. (red.), 2001, *Dyskurs jako struktura i proces*, Warszawa. [m.in. T.A. van Dijk *Badania nad dyskursem*]
4. Duszak A., 1998, *Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa*, Warszawa.
5. Grzmil-Tylutki H., 2000, *Francuski i polski dyskurs ekologiczny w perspektywie aksjologii*, Kraków.
6. Kamińska-Szmaj I, Piekot T., Zaśko-Zielińska M. (red.), 2006, *Oblicza komunikacji 1: Perspektywy badań nad tekstem, dyskursem i komunikacją*, t.1-2, Kraków. [m.in. B. Taras, *Pragmalingwistyka jako metoda badawcza dyskursu*]
7. Kawka M., 1999, *Dyskurs szkolny. Zagadnienia języka*, Kraków.
8. Krauz M., Gajda S. (red.), 2005, *Współczesne analizy dyskursu. Kognitywna analiza dyskursu a inne metody badawcze*, Rzeszów.
9. Labocha Janina, 2008, *Tekst, wypowiedź, dyskurs w procesie komunikacji językowej*, Kraków.
10. Laskowska E., 2004, *Dyskurs parlamentarny*, Bydgoszcz.
11. Loeve I., *Dyskurs telewizyjny w świetle lingwistyki mediów*, Katowice 2018.
12. Rittel T., Ożdżyński J. (red.), 1997, *Dyskurs edukacyjny*, wyd. drugie poprawione, Kraków.
13. Taras B., 1999, *Dyskurs taneczny ziemi rzeszowskiej*, Rzeszów.
14. Witosz B., 2009, *Dyskurs i stylistyka*, Katowice.
15. Czasopismo „Tekst i Dyskurs – Text und Diskurs”.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej